

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. balandžio 8 d. Nr. 21RE-276

(AG-170/06-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Asmuo X skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys neskelbtini sprendimo Nr. duomenys neskelbtini panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas Asmuo X (toliau – ir pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) duomenys neskelbtini sprendimą Nr. duomenys neskelbtini „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Paaiškino, kad 2023 m. birželio 18 d. buityje patyrė dešinės akies traumą. Klaipėdoje suteikti pareiškėjui medicininę pagalbą ir skirti atitinkamą gydymą negalėjo nė viena gydymo įstaiga, todėl teko gydytis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikose (toliau – Kauno klinikos). Pareiškėjas dėl to patyrė tiek finansinių, logistinių, tiek emocinių nepatogumų. Šioje įstaigoje pareiškėjui buvo atliktos dvi operacijos. Iki šiol kas mėnesį (kartais ir du kartus per mėnesį) pareiškėjas vyksta į Kauno klinikas profilaktiniam gydymui. Po paskutinio apsilankymo 2024 m. gruodžio 6 d. nustatyta diagnozė: duomenys neskelbtini.“ Praėjus pusantrų metų po antros operacijos, fizinė sveikata nepagerėjo. Iki šiol dešine akimi pareiškėjas beveik nieko nemato. Iš 2 metrų

atstumo mato neryškius objektus, negali jų atskirti, vaizdas liejasi, neatskiria žmogaus pagal lytį. Negali įvertinti atstumo, pavyzdžiui, lipant laiptais, dažnai suklumpa, nes nepamato laiptelių. Taip pat eidamas per gatvę negali įvertinti, kokių atstumu yra šaligatvis, kada ant jo reikės užlipti, todėl gatvėje ne kartą yra nugriuvęs. Žiūrint dešine akimi, objektai dvejinasi. Akis bijo dienos ir dirbtinės šviesos, ašaroja, norisi prisimerkti, dėl to dažnai svaigsta galva. Todėl dienos metu lauke pareiškėjas visada nešioja saulės akinius. Socialinius poreikius tenkinti padeda sesuo. Pareiškėjui būtina kito žmogaus pagalba, kad dėl prasto matymo nesusižeistų.

Atsakovė Agentūra atsiliepimu prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad pareiškėjo dalyvumo lygis buvo vertinamas 2024 m. lapkričio 12 d. – gruodžio 10 d. Agentūros duomenys neskelbtini I teritoriniame skyriuje (toliau – Agentūros teritorinis skyrius), kuris asmeniui dalyvumo lygio nenustatė. Pareiškėjo skunde išdėstyta tik pareiškėjo subjektyvi nuomonė, nauji įrodymai nepateikti. Atsižvelgiant į tai, kad ginčo dalykas yra dalyvumo lygio nenustatymas, Agentūra pateikia argumentus, kuriais pagrindžia objektyviai ir pagrįstai priimtą sprendimą dėl pareiškėjui nenustatyto dalyvumo lygio.

Vertinant bazinį dalyvumo lygį, įvertintos duomenys neskelbtini UAB „Affidea Lietuva“ siuntime į Agentūrą (toliau – siuntimas į Agentūrą) nurodytos diagnozės pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – TLK-10-AM) kodus: duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini. Agentūros teritoriniai skyriai ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindami dalyvumo lygį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais mediciniais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Vadovaujantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Kriterijų ir tvarkos aprašas) 58 punktu, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju (asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, kai Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį asmens dalyvumo lygio vertinimą), remiasi tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą. Sąvokos „sveikatos būklė“ ir „dalyvumo lygis“ yra susijusios, tačiau nėra ir

negali būti tapačios, o Agentūra vertina ne sveikatos lygį, o dalyvumo lygį, kuriam esminę įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų išlikę funkciniai organizmo sutrikimai, dėl kurių masto yra parenkamas kriterijus, pagal kurį nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis. Esant tai pačiai diagnozuotai ligai, dalyvumo lygis gali ir didėti, ir mažėti, nes dalyvumo lygis nustatomas įvertinus ne tik medicininius kriterijus, t. y. asmens bazinį dalyvumą, bet ir asmens individualios pagalbos poreikį (amžius, darbo patirties ir darbinių įgūdžių įgijimas ir galėjimas juos panaudoti ir pan.). Dėl šios priežasties, esant pagrindui atlikti pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, dalyvumo lygis yra ne pratęsiamas remiantis jau turimais byloje mediciniais duomenimis, o vertinamas iš naujo, vadovaujantis naujai pateiktais dokumentais, liudijančias tuo metu esamus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo nuostatomis, už pateikto siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas (68 punktas), o už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – konsultaciją suteikęs ir išvadą parengęs gydytojas specialistas (69 punktas). Teisės aktai nesuteikia teisės Agentūrai nustatyti ir (arba) vertinti asmens ligų ar būklių, kurios nėra nurodytos Agentūros gautuose ir surinktuose dokumentuose, taip pat revizuoti gydančių gydytojų parengtų medicininių dokumentų ar pasisakyti dėl jų pagrįstumo.

Agentūra pažymi, kad skirtingai nei šiuo metu, 2024 m. vertinant pareiškėjo bazinį darbingumo lygį dėl būklės po 2023 m. birželio 18 d. patirtos akies traumos ir atliktos operacijos, buvo taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XVI skyriaus duomenys neskelbtini papunktis duomenys neskelbtini. Šiuo metu (po operacijos praėjus daugiau nei 1,5 metų), įvertinus pateiktus medicininius dokumentus, minėti sutrikimai vertinti pagal specializuotą Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo III skyriaus duomenys neskelbtini papunktį, kuris, remiantis pateiktais mediciniais dokumentais, labiausiai atitinka dabartinį sveikatos funkcijos sutrikimo sunkumą.

Dalyvumo lygio vertinimo teisė suteikta Agentūrai, kuri dalyvumo lygį vertina teisės aktų nustatyta tvarka. Agentūros specialistai, administracinės procedūros metu vertindami pareiškėjo dalyvumo lygį, vadovavosi dalyvumo lygį nustatymą reglamentuojančiais teisės aktais, laikėsi juose nustatytos vertinimo tvarkos, veikė pagal savo kompetenciją ir objektyviai įvertino asmens sveikatos būklę patvirtinančius medicininius dokumentus, tinkamai taikė minėtų teisės aktų nuostatas. Pareiškėjas, argumentuodamas tai, kad jam netinkamai nustatytas dalyvumo lygis, nesiremia teisės normų nuostatomis, nepateikia jokių įrodymų, pagrindžiančių šio reikalavimo teisėtumą ir pagrįstumą, todėl pareiškėjo argumentai, kad jam netinkamai buvo nustatytas dalyvumo lygis nelaikytini teisiškai reikšmingais ir skundas atmestinas.

Skundas atmestinas

Pareiškėjas duomenys neskelbtini prašymu kreipėsi į Agentūrą prašydamas nustatyti dalyvumo lygį ir išduoti sprendimą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų.

Iš byloje esančio užpildyto duomenys neskelbtini Individualios pagalbos poreikio klausimyno matyti, jog pareiškėjas surinko 78 balus.

Agentūros duomenys neskelbtini I teritorinio skyriaus surašytame duomenys neskelbtini Dalyvumo lygio vertinimo akte Nr. duomenys neskelbtini nurodyta, jog bendra bazinio dalyvumo ir klausimyno balų suma yra 78. Dalyvumo lygis nenustatytas, nes bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų. Sprendimas dėl darbo pobūdžio ir sąlygų nepriimamas.

Agentūros duomenys neskelbtini I teritorinis skyrius duomenys neskelbtini sprendimu Nr. duomenys neskelbtini „Dėl dalyvumo lygio“ nusprendė nenustatyti dalyvumo lygio, kadangi bazinio dalyvumo lygis įvertintas 0 balų.

Pareiškėjas duomenys neskelbtini skundu kreipėsi į Agentūros direktorių, nesutikdamas su Agentūros duomenys neskelbtini I teritorinio skyriaus duomenys neskelbtini sprendimu Nr. duomenys neskelbtini. Išdėstė analogiškas skundai Komisijai aplinkybes, prašė dar kartą išnagrinėti ligos istoriją, įvertinti dabartinę fizinę sveikatą, visas rizikas, argumentus ir nustatyti fizinę būklę atitinkantį dalyvumo lygį.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus duomenys neskelbtini Dalyvumo lygio vertinimo akte Nr. duomenys neskelbtini nurodyta, kad bendra bazinio dalyvumo ir Individualios pagalbos poreikio klausimyno balų suma 78. Dalyvumo lygis nenustatytas, nes bazinio dalyvumo lygis įvertintas 0 balų. Sprendime nurodyta, kad 2024 m. kovo 18 d. atliekant dalyvumo lygio vertinimą, taikytas kriterijų XVI. duomenys neskelbtini punktas (1 balas), nes trauma patirta 2023 m. birželio 18 d., praveistas operacinis gydymas, vertinta kaip pooperacinė būklė (po operacijos mažiau kaip 1 metai). Nagrinėjamu atveju, praėjus pooperaciniam laikotarpiui, taikytas specializuotas kriterijų II. duomenys neskelbtini punktas, kuris vadovaujantis šiuo metu pateiktais mediciniais dokumentais, labiausiai atitinka dabartinę asmens sveikatos būklę.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus duomenys neskelbtini sprendimu Nr. duomenys neskelbtini nuspręsta nekeisti Agentūros duomenys neskelbtini I teritorinio skyriaus duomenys neskelbtini sprendimo Nr. duomenys neskelbtini „Dėl dalyvumo lygio“ ir nenustatyti dalyvumo lygio, kadangi bazinio dalyvumo lygis įvertintas 0 balų.

Vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė: duomenys neskelbtini, atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų papunktį duomenys neskelbtini, nes dėl ligų pagal TLK-10-AM kodus duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, asmeniui po 2023 m. birželio 18 d. patirtos dešinės akies traumos, praveisto operacinio gydymo stebima patologija, kai abiejų akių rega: dešinės akies - 0,02 cc sph

+11 D = 0.9, kairės - 0,5 cc sph +2.0 D= 1.0. Sveikatos būklė patvirtinta duomenys neskelbtini duomenys neskelbtini kl. oftalmologo konsultacijos ir siuntimo į Agentūrą duomenimis. Didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtintas duomenys neskelbtini. Pagrindinės diagnozės reikšmė (balais) – 0, dauginama iš koeficiento 39, pagrindinės diagnozės balų rezultatas – 0 balai (-ų). Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas yra 0 balai (-ų).

Vadovaujantis Kriterijų ir Tvarkos aprašo 22.4 papunkčiu, kai bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, Individualios pagalbos poreikio klausimynas nepildomas, todėl teritorinio skyriaus užpildyto klausimyno rezultatais (78 balai) nesivadovaujama. Nurodyta, kad duomenys neskelbtini atliekant dalyvumo lygio vertinimą, taikytas kriterijų XVI. duomenys neskelbtini punktas (1 balas), nes trauma patirta 2023 m. birželio 18 d., praveistas operacinis gydymas, vertinta kaip pooperacinė būklė (po operacijos mažiau kaip 1 metai). Nagrinėjamu atveju, praėjus pooperaciniam laikotarpiui taikytas specializuotas kriterijų II. duomenys neskelbtini punktas, kuris vadovaujantis šiuo metu pateiktais medicininiais dokumentais, labiausiai atitinka dabartinę asmens sveikatos būklę.

Ginčas kilo dėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus duomenys neskelbtini sprendimo Nr. duomenys neskelbtini „Dėl dalyvumo lygio“ nenustatyti pareiškėjui dalyvumo lygio, teisėtumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (toliau – Įstatymas), Kriterijų ir tvarkos aprašas (redakcija, galiojusi nuo 2024 m. liepos 4 d. iki 2024 m. gruodžio 6 d., kadangi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2024 m. gruodžio 6 d. įsakymo Nr. A1-860/V-1249 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 „Dėl dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 2.2 papunktyje nustatyta, jog „asmenų prašymai ir (ar) skundai, kurie buvo pateikti vadovaujantis ankstesnio teisinio reguliavimo nuostatomis, nagrinėjami ir sprendimai priimami vadovaujantis ankstesnio teisinio reguliavimo nuostatomis“).

Įstatymo paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje (1 straipsnio 1 dalis).

Įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje apibrėžta, kad dalyvumo lygis – tai atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Agentūra ir (ar) jos struktūriniai padaliniai, dalyvaudami formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (100 procentų dalyvumo lygio ir asmeniui nustatyto dalyvumo lygio procentų skirtumo) (Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto b) papunktis); dėl darbo pobūdžio ir sąlygų (Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto d) papunktis).

Dalyvumo lygis nustatomas pilnamečiams asmenims (Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (Įstatymo 19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (Įstatymo 19 straipsnio 4 dalis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (Įstatymo 19 straipsnio 7 dalis).

Kriterijų ir tvarkos aprašas reglamentuoja dokumentų, reikalingų dalyvumo lygiui nustatyti, parengimo ir pateikimo tvarką, dalyvumo lygio priežasties, atsiradimo laiko ir jo termino nustatymo tvarką, nustato kriterijus, kuriais vadovaujantis nustatomas dalyvumo lygis (1 punktas). Dalyvumo lygį nustato Agentūra (Kriterijų ir tvarkos aprašo 2 punktas).

Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus šio aprašo IV skyriuje. Nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas (toliau – Dalyvumo lygio vertinimo aktas) (17 punktas). Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį: užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną (3 priedas) (toliau – Klausimynas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, neturintiems nedarbingumo pažymėjimo) (18.2 papunktis); vertina duomenis, pateiktus klinikiniuose elektroniniuose dokumentuose arba Siuntime į Agentūrą ir medicininiuose dokumentuose, ir nustato asmens bazinį dalyvumą (pildomas Dalyvumo lygio vertinimo aktas) (18.4 papunktis 22.4 papunktis).

Pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punktą, Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina šia tvarka: vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus: vienos pagrindinės diagnozės

(sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento reikšmė – 39 (24.1.1 papunktis); jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vertina ne daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinis sutrikimus) (24.1.2 papunktis); gretutinių diagnozių (organizmo funkcinis sutrikimų) koeficientus taiko atsižvelgdama į sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo kriterijui priskirtą balą (24.1.3 papunktis). Pagrindinės diagnozės balų rezultatą gauna pagrindinės diagnozės kriterijui priskirtą balą daugindama iš pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento (24.2 papunktis), o gretutinės (-ių) diagnozės (-ių) (organizmo funkcinio sutrikimo (-ų)) balų rezultatą gauna gretutinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) balą daugindama iš gretutinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento (24.3 papunktis). Bazinį dalyvumą balais skaičiuoja sudėdama pagrindinės diagnozės (organizmo funkcinio sutrikimo) balų rezultatą ir gretutinės (-ių) diagnozės (-ių) (organizmo funkcinio (-ių) sutrikimo (-ų)) balų rezultatus. Gauto bazinio dalyvumo balų skaičiaus reikšmę apvalina iki sveikojo skaitmens (24.4 papunktis). Dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus (Kritrijų ir tvarkos aprašo 25 punktą). Jei bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, dalyvumo lygis nenustatomas (26 punktą). Nustatant asmens dalyvumo lygį, pildomas Dalyvumo lygio vertinimo aktas (Kriterijų ir tvarkos aprašo 28 punktą).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 49 punktu nustatyta, kad Agentūros teritorinis skyrius per 20 darbo dienų nuo šio aprašo 8 arba 9 ir 14 punktuose nurodytų dokumentų gavimo dienos atlieka dalyvumo lygio vertinimą ir priima sprendimus dėl asmens dalyvumo lygio, jo priežasties (-čių), atsiradimo laiko, termino (toliau – sprendimas dėl dalyvumo lygio) ir Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka asmeniui prašant – sprendimą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų.

Asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, kai Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį asmens dalyvumo lygio vertinimą, Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą šio aprašo III skyriuje nustatyta tvarka (57.1 papunktis). Pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas šio aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą (58 punktą). Bazinio dalyvumo kriterijai nustatyti Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priede.

Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo duomenys neskelbtini punkte nurodoma, kad duomenys neskelbtini (duomenys neskelbtini papunktis).

Iš nurodyto teisinio reglamentavimo darytina išvada, jog dalyvumo lygio vertinimas yra kompleksinis pilnamečio asmens organizmo funkcinis sutrikimų ir aplinkos veiksnių vertinimas, kurio tikslas nustatyti asmens galimybes ir pajėgumą visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis duomenimis, pateiktais

klinikiniuose elektroniniuose dokumentuose arba siuntime į Agentūrą ir medicininiuose dokumentuose.

Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) dėl darbingumo lygio nustatymo ir panašaus pobūdžio bylose ne kartą akcentuota, jog sprendžiami išimtinai tik teisės klausimai. Teismui (Komisijos pastaba: šiuo atveju – Komisijai) nesuteikta kompetencija spręsti medicininius ir darbingumo lygio (Komisijos pastaba: dabar dalyvumo lygio) nustatymo (klasifikavimo) klausimus. Teismas turi patikrinti viešojo administravimo subjekto priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą šiais aspektais: ar jis priimtas kompetentingo subjekto; ar buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą (LVAT 2012 m. balandžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-146-328/2012; 2019 m. gruodžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-847-602/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo kompetencijos ribas (LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013). Minėta LVAT praktika vadovaujasi ir Komisija savo veikloje (Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 31 straipsnio 3 dalis, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 15 straipsnio 3 dalis).

Taigi, nagrinėjant ginčą dėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus priimto sprendimo vertintina tai, ar pareiškėjo dalyvumo lygis buvo nustatomas laikantis teisės aktų reikalavimų, ar sprendimas priimtas laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, ar buvo atsižvelgta į pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes, ar sprendimas priimtas pagal kompetenciją, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Byloje surinkti duomenys patvirtina, kad pareiškėjo dalyvumo lygis buvo vertinamas 2024 m. lapkričio 12 d. – 2024 m. gruodžio 10 d. Agentūros teritorinio skyriaus, kuris duomenys neskelbtini sprendimu Nr. duomenys neskelbtini „Dėl dalyvumo lygio“ nusprendė nenustatyti pareiškėjui dalyvumo lygio, kadangi bazinio dalyvumo lygis įvertintas 0 balų. Pareiškėjas, nesutikdamas su Agentūros teritorinio skyriaus duomenys neskelbtini sprendimu, pateikė skundą Agentūros direktoriui dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius duomenys neskelbtini dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. duomenys neskelbtini pagrindu (pakartotinis vertinimas atliktas 2024 m. gruodžio 27 d. – 2025 m. vasario 6 d.) priimtu Sprendimu, vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, nusprendė nenustatyti pareiškėjui dalyvumo lygio, kadangi bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų. Taip pat nusprendė nekeisti Agentūros teritorinio skyriaus priimto sprendimo Nr. duomenys neskelbtini „Dėl dalyvumo lygio“, kuriuo asmeniui dalyvumo lygis nenustatytas.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjo atžvilgiu, vertindamas pareiškėjo bazinį dalyvumą, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius pritaikė Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo III skyriaus „Akies ir jos priedinių organų ligos“ duomenys

neskelbtini papunktį dėl pagrindinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą duomenys neskelbtini, pagal minėtą papunktį nustatė 0 balų bazinį dalyvumą, remdamasis duomenys neskelbtini duomenys neskelbtini klinikų oftalmologo konsultacijos ir siuntimo į Agentūrą duomenimis. Sprendime nurodė, kad didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtintas duomenys neskelbtini.

Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 22.4 papunkčiu, kadangi bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų, Klausimynas nebuvo pildomas, o Agentūros teritorinio skyriaus užpildyto Klausimyno rezultatas (78 balai) netaikytas. Sprendime nurodyta, kad pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktą, dalyvumo lygis pareiškėjui nenustatytas, kadangi bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius atsiliepime paaiškino, kad skirtingai nei šiuo metu, 2024 m. vertinant pareiškėjo bazinį darbingumo lygį dėl būklės po 2023 m. birželio 18 d. patirtos akies traumos ir atliktos operacijos, buvo taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XVI skyriaus duomenys neskelbtini papunktis. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XVI skyriaus duomenys neskelbtini punktu duomenys neskelbtini. Atitinkamai duomenys neskelbtini papunkčiu nustatyta, duomenys neskelbtini.

Kaip minėta, pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.4 punktą Agentūra, nustatydamą dalyvumo lygį, vertina duomenis, pateiktus klinikiniuose elektroniniuose dokumentuose arba siuntime į Agentūrą ir medicininuose dokumentuose, ir nustato asmens bazinį dalyvumą. Šis teisinis reglamentavimas reiškia, kad asmenį gydančių gydytojų ir kitų specialistų pateikti dokumentai apie pareiškėjo sveikatos būklę yra pagrindiniai įrodymai, kuriais remiantis gali būti įvertintos bei nustatytos teisiškai reikšmingos aplinkybės, susijusios su asmens dalyvumo lygio nustatymu. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 68 punktu, už klinikinių elektroninių dokumentų parengimą ar siuntimo į Agentūrą dalyvumo lygiui nustatyti teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas. Už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą atsako konsultaciją suteikęs ir išvadą parengęs gydytojas specialistas (69 punktas).

Komisijos vertinimu, ginčijamo Sprendimo turinys leidžia spręsti, kad nagrinėjamu atveju jis atitinka VAĮ 10 straipsnio keliamus reikalavimus – sprendimas yra tinkamai pagrįstas faktiniais duomenimis (nurodyta, kokie duomenys buvo vertinami, sprendžiant dėl pareiškėjo dalyvumo lygio nustatymo, pateikti paaiškinimai, kodėl buvo nenustatytas dalyvumo lygis). Ginčijamas Sprendimas yra pagrįstas teisės aktų nuostatomis, kurių taikymą lėmė nustatyti faktiniai duomenys, t. y. nurodytas dalyvumo lygio vertinimo teisinis pagrindas.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas medicininio pobūdžio įrodymų, kurie patvirtintų, kad pareiškėjo sveikatos būklė Agentūros buvo įvertinta netinkamai ir (ar) klaidingai, nepateikė. Pareiškėjo kartu su skundu Komisijai pateikti medicininiai dokumentai, įskaitant ir duomenys neskelbtini duomenys neskelbtini klinikų gydytojo oftalmologo konsultacija, buvo turimi Agentūros, jai

atliekant dalyvumo lygio vertinimą. Agentūra pareiškėjo sveikatos būklę vertino pagal medicininių dokumentų duomenis. Nei Komisija, nei Agentūra neturi teisės vertinti medicininių duomenų turinio ir pasisakyti dėl diagnozių pagrįstumo. Pasikeitus asmens sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į jį gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumento parengimo, siekiant, kad Agentūroje būtų atliekamas pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas.

Pažymėtina, kad norint įvertinti duomenis iš medicinos srities, reikia pritaikyti ir specialiąsias mokslo žinias iš medicinos srities. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo dalyvumo lygį nustatė specialistai, turintys reikiamų žinių šioje srityje, remdamiesi informacija, esančia medicininiuose dokumentuose, t. y., remdamiesi pirmine ir leistina informacija. Todėl norint paneigti jų išvadų pagrįstumą, turėtų būti naudojamos tokio pat pobūdžio žinios (įrodymai).

Komisija, atsižvelgusi į byloje nustatytas aplinkybes, ginčą reglamentuojančius teisės aktus, daro išvadą, kad ginčijamas Agentūros Sprendimas priimtas laikantis teisės aktais nustatytų pagrindinių procedūrų ir taisyklių, Sprendimas pagrįstas teisės aktais, pareiškėjo dalyvumo lygio vertinimas buvo atliktas pagal byloje esančius dokumentus, Sprendimas priimtas pagal Agentūros kompetenciją. Pareiškėjo reikalavimas panaikinti Agentūros Sprendimą atmestinas kaip nepagrįstas. Netenkinus pareiškėjo reikalavimo, kuriuo prašoma panaikinti skundžiamą Sprendimą, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinį skundo Komisijai reikalavimą – įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Dėl bylos medžiagos pripažinimo nevieša

Europos Parlamento ir Tarybos 2016 m. balandžio 27 d. reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų duomenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 4 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad sveikatos duomenys – asmens duomenys, susiję su fizine ar psichine fizinio asmens sveikata, įskaitant duomenis apie sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, atskleidžiantys informaciją apie to fizinio asmens sveikatos būklę. Šioje administracinėje byloje pateikta informacija, susijusi su pareiškėjo sveikatos būkle.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio 1 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą. Privataus gyvenimo apsaugą laiduoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, kurios 22 straipsnis, be kita ko, įtvirtina, jog žmogaus privatus gyvenimas neliečiamas. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.23 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus fizinio asmens privatus gyvenimas neliečiamas; informacija apie asmens privatų gyvenimą gali būti skelbiama tik jo sutikimu;

duomenų apie asmens sveikatos būklę paskelbimas pažeidžiant įstatymų nustatytą tvarką laikomas privataus gyvenimo pažeidimu.

Agentūra atsiliepime Komisijos prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Toks prašymas motyvuojamas tuo, kad visa juose esanti informacija yra susijusi su asmens, kurio tapatybė yra žinoma, duomenimis, (asmens kodas, namų adresas, asmens tapatybės kortelės numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialių kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata. Juo labiau, Bendrajame asmens duomenų apsaugos reglamente ši sąvoka nėra susiaurinama – jame nustatyta, kad asmens duomenys neturi baigtinio kategorijų sąrašo, todėl atsižvelgiant į galimybę nustatyti asmens tapatybę, bet kokia informacija gali būti laikoma asmens duomenimis.

Vertindama šį Agentūros prašymą, Komisija pažymi, kad jos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša (neteikiama susipažinti ir daryti kopijų proceso dalyviams). Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis. LVAT 2017 m. kovo 1 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eAS-122-146/2017 akcentavo, kad per Administracinių bylų teisenos įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje (Komisijos pastaba: dabar Administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje) nustatytą teisinį reguliavimą yra sukurtas teisinis mechanizmas kaip apsaugoti konfidencialius duomenis apie asmens sveikatą konkrečioje administracinėje byloje, t. y. kaip apsaugoti į konkrečią administracinę bylą pateiktus konfidencialius duomenis apie asmens sveikatą, kurie yra atitinkamame medicininių dokumentų komplekte, kuris buvo pateiktas į bylą kaip įrodymas, susijęs su atitinkamo administracinio ginčo dalyku. Komisija, įvertinusi Agentūros atsiliepime išdėstytus argumentus bei tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su pareiškėjo sveikata, siekdama apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, sprendžia, kad visa nagrinėjamos administracinės bylos medžiaga pripažintina nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo Asmuo X skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė